

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 26 april 2026: 'Dan zal ik je mijn zegen geven'

In de weken tot aan de zomer kijken we naar de hoofdstukken 25 tot en met 50, het slot van Genesis. Daarmee duiken we in de geschiedenis van Abrahams nakomelingen Isaak, Jakob en Jozef.

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. Zelf ontdekken

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. Aanvullende teksten en suggesties

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 27:1-34 (NBV21)

¹ Toen Isaak oud geworden was en zijn ogen zo zwak waren geworden dat hij niet meer kon zien, riep hij Esau bij zich, zijn oudste zoon. 'Mijn zoon,' zei hij. 'Ja, ik luister,' antwoordde Esau. ² Toen zei Isaak: 'Ik ben oud en ik weet niet hoe lang ik nog te leven heb. ³ Neem daarom je jachtgerei, je pijlkoker en je boog, ga het veld in en schiet een stuk wild voor me. ⁴ Maak dan een smakelijk gerecht klaar zoals ik dat het liefst

heb en breng me dat te eten. Dan zal ik je mijn zegen geven voordat ik sterf.'

⁵ Rebekka had gehoord wat Isaak tegen zijn zoon Esau zei, en nadat Esau eropuit was getrokken om een stuk wild voor zijn vader te schieten, ⁶ zei ze tegen haar zoon Jakob: 'Luister, ik hoorde je vader tegen je broer zeggen: ⁷ "Breng een stuk wild mee en maak een smakelijk gerecht voor me klaar, zodat ik ervan kan eten. Want ik wil je voor mijn dood zegenen met de HEER als getuige." ⁸ Doe jij nu precies wat ik je zeg, mijn zoon. ⁹ Ga naar de kudde en zoek twee mooie bokjes voor me uit. Dan bereid ik een gerecht zoals je vader dat het liefst heeft. ¹⁰ Daarna breng jij ze je vader te eten, en dan zal hij jou voor zijn dood zegenen.' ¹¹ Jakob zei tegen zijn moeder Rebekka: 'Maar mijn broer Esau is helemaal behaard, terwijl ik juist een gladde huid heb! ¹² Misschien wil vader me aanraken. Dan zal hij me een bedrieger vinden en breng ik een vloek over me in plaats van zegen.' ¹³ Maar zijn moeder zei: 'Die vloek moet mij dan maar treffen, mijn zoon. Doe nu wat ik zeg en ga die bokjes voor me halen.' ¹⁴ Dus ging hij ze halen en bracht ze naar zijn moeder, en zij maakte een smakelijk gerecht klaar zoals zijn vader dat het liefst had. ¹⁵ Toen pakte Rebekka kleren van haar oudste zoon Esau, de kostbaarste die ze kon vinden, en die liet ze haar jongste zoon Jakob aantrekken. ¹⁶ En over zijn handen en over zijn gladde hals trok ze het vel van de bokjes. ¹⁷ Hierna overhandigde ze haar zoon Jakob het gerecht dat ze had klaargemaakt, met brood erbij.

¹⁸ Zo ging hij naar zijn vader. 'Vader,' zei hij. 'Ja, mijn zoon,' zei Isaak, 'wie ben je?' ¹⁹ Jakob antwoordde zijn vader: 'Ik ben Esau, uw eerstgeboren zoon. Ik heb gedaan wat u me hebt gevraagd. Kom, ga overeind zitten, eet van mijn wildbraad, en geef me dan uw zegen.' ²⁰ 'Hoe heb je zo snel iets kunnen vinden, mijn zoon?' zei Isaak. En hij antwoordde: 'Doordat de HEER, uw God, alles zo gunstig voor me liet verlopen.' ²¹ Toen zei Isaak tegen Jakob: 'Kom eens wat dichterbij, mijn zoon, zodat ik kan voelen of je inderdaad mijn zoon Esau bent of niet.' ²² Jakob kwam dichterbij zijn vader staan en deze betastte hem. Het is Jakobs stem, dacht hij, maar het zijn Esaus handen. ²³ Doordat Jakobs handen even behaard waren als die van zijn broer Esau, herkende Isaak hem niet en dus zegende hij hem. ²⁴ 'Ben je echt mijn zoon Esau?' vroeg hij nog. 'Ja,' antwoordde Jakob. ²⁵ Toen zei Isaak: 'Zet het wildbraad dan dichterbij me, mijn zoon, zodat ik ervan kan eten. Dan zal ik je mijn zegen geven.' Jakob zette het dichterbij hem en Isaak at ervan. Ook bracht hij hem wijn, en hij dronk

ervan. ²⁶ Toen zei Isaak tegen Jakob: 'Kom dichterbij, mijn zoon, en kus me.' ²⁷ Hij kwam dicht bij hem staan en kuste hem. Toen Isaak zijn kleren rook, sprak hij deze zegen over hem uit:

'De geur van mijn zoon is de geur van het veld, het veld dat de HEER heeft gezegend. ²⁸ God geve je dauw uit de hemel en vette, vruchtbare aarde, een overvloed van graan en wijn. ²⁹ Volken zullen je dienen, naties zich voor je buigen. Je zult heer zijn over je broers, je moeders zonen buigen zich voor jou. Vervloekt wie jou vervloekt, gezegend wie jou zegent.'

³⁰ Toen Isaak Jakob gezegend had en Jakob nog maar net bij zijn vader was weggegaan, kwam zijn broer Esau thuis van de jacht. ³¹ Ook hij maakte een smakelijk gerecht klaar, bracht het zijn vader en zei tegen hem: 'Kom vader, ga overeind zitten, eet van het wildbraad van uw zoon, en geef me dan uw zegen.' ³² 'Wie ben jij?' vroeg zijn vader Isaak hem. 'Ik ben het, Esau, uw zoon, uw eerstgeborene.' ³³ Toen schrok Isaak hevig en zei: 'Maar wie was het dan die mij net een stuk wild heeft gebracht dat hij geschoten had? Ik heb ervan gegeten voordat jij kwam en ik heb hem gezegend. En die zegen zal op hem blijven rusten!' ³⁴ Toen Esau dat van zijn vader hoorde, slaakte hij een wilde, wanhopige kreet en hij smeekte zijn vader: 'Zegen mij, zegen ook mij, vader!'

2. Aanvullende teksten en suggesties

Genesis 25:21-23

²¹ Omdat Rebekka onvruchtbaar bleek, bad Isaak vurig voor haar tot de HEER, en de HEER verhoorde zijn gebed: Rebekka, zijn vrouw, werd zwanger. ²² De kinderen in haar lichaam botsten hard tegen elkaar. Als het zo gaat, dacht ze, wat staat mij dan te wachten? En ze ging bij de HEER te rade. ²³ De HEER zei tegen haar: 'Twee volken zijn er in je schoot, volken die uiteengaan nog voor je hebt gebaad. Het ene zal machtiger zijn dan het andere, de oudste zal de jongste dienen.'

Genesis 25:29-33

²⁹ Eens was Jakob aan het koken toen Esau uitgeput thuiskwam uit het veld. ³⁰ 'Gauw, geef me wat van dat rode dat je daar kookt, ik ben doodmoe,' zei Esau tegen Jakob. (Daarom wordt hij ook wel Edom genoemd.) ³¹ 'Pas als jij me je eerstgeboorterecht verkoopt,' antwoordde

Jakob. ³² ‘Man, ik sterf van de honger,’ zei Esau, ‘wat moet ik met dat eerstgeboorterecht?’ ³³ ‘Zweer het me nu meteen,’ zei Jakob. Dat deed Esau, en zo verkocht hij zijn eerstgeboorterecht aan Jakob.

Suggestie 1

Uit de belofte aan Rebekka bleek al dat Esau Jacob zou dienen. God draait kennelijk de zaken om zoals dat zo vaak gebeurt; niet de oudste maar de jongste zal de zegen ontvangen.

Echter zien we ook al te vaak dat de mens meent God een handje te moeten ‘helpen’ om Zijn beloften te vervullen. Denk maar aan Abraham en Sara die niet konden wachten dat God de belofte van een zoon zou vervullen waarna Abraham op advies van Sara Ismaël verwekte bij een slavin.

Elk van de personen in het verhaal van Jacob doet het op zijn eigen manier. Zij menen God te moeten helpen omdat het anders mis dreigt te gaan. Kun je bij elk gezinslid aangeven waarin hun ongehoorzaamheid zich uitte?

Hebreeën 12:15-17

¹⁵ Zorg ervoor dat niemand zich de genade van God laat ontgaan, dat er geen giftige kiem opschiet die onrust veroorzaakt en met zijn bitterheid velen besmet, ¹⁶ en dat niemand ontucht pleegt of het heilige zozeer minacht als Esau, die voor één enkel bord eten zijn eerstgeboorterecht verkocht. ¹⁷ U weet immers dat hij daarna, toen hij alsnog de zegen wilde verkrijgen, afgewezen werd; hij kon het niet meer ongedaan maken, ook al smeekte hij er in tranen om.

Suggestie 2

Esau toonde zich onverschillig over het eerstgeboorterecht en verkocht het aan Jacob voor eten. Hij had op dat moment vermoedelijk niet het idee dat hij daarmee meewerkte aan het plan van God...

Niemand kan het plan van God tegenhouden, ook niet als, zoals in de lezing van deze zondag, mensen zelfs de naam van God gebruiken in leugens om hun eigen idee en zin door te zetten.

“Als we Gods werk op Gods manier doen, dan zal God ook in alles voorzien.” (Hudson Taylor, zendeling)

Wat kan jou in verleiding brengen om zelf in te grijpen in Gods plan met je leven? Kun je voorbeelden noemen? Kun je iets zeggen over de moeite

die het kost als het in jouw ogen wel erg lang duurt voordat God beloften waarmaakt?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Genesis 12:2-3

² *Ik zal je tot een groot volk maken, Ik zal je zegenen, je naam veel aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn.* ³ *Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou vervloekt, zal Ik vervloeken. In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.*

Deze zegen aan Abraham gaat in de lezing van deze zondag over op Jakob. De bedoelde kleinzoon in de rechte lijn van de Goddelijke belofte, die uiteindelijk zou uitmonden in de geboorte van Jezus.

Zegen kun je zien als 'iemand het van God komende goede toewensen'. In de tijd van de Bijbel - en dat zien we ook terug in de lezing - hechtte men heel veel waarde aan een zegen. In de verzen 11 en 12 van Genesis 27 zien we dat Jakob bang is dat hij geen zegen maar een vloek over zich zal krijgen. Zegen stond voor geluk, daartegenover betekende een vloek ongeluk. *Woorden hebben (zelfs) macht over leven en dood*, zegt Spreuken 18:21. De priesterzegen van Aäron (Numeri 6:22-26) was heel belangrijk voor het volk omdat het daardoor verzekerd kon zijn van Gods bescherming.

Vraag 1

In De Meerkerk krijgen we aan het einde van de dienst de zegenbede van 1 Korintiërs 13:13 mee: *De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de Heilige Geest zij met u allen.*

Wat betekent deze zegenbede voor jou?

Waarin voel jij je gezegend?

En herken je daarin ook iets van 'gezegend en tot zegen zijn'?

Op welke manieren ben jij tot zegen? Spreek je dat ook weleens zo met woorden uit? Waarom wel/waarom niet?

De strijd tussen ons natuurlijk verlangen om zelf - onafhankelijk van God - ons leven te leiden of juist in afhankelijkheid van Hem, wordt in het Nieuwe Testament de strijd van het vlees tegenover de geest genoemd.

We lezen hierover o.a. in de volgende tekst.

2 Korintiërs 10:3-6 (NBG51)

³ Want al leven wij in het vlees, wij trekken niet ten strijde naar het vlees ⁴ want de wapenen van onze veldtocht zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God tot het slechten van bolwerken, ⁵ zodat wij de redeneringen en elke schans, die opgeworpen wordt tegen de kennis van God, slechten, elk bedenksel als krijgsgevangene brengen onder de gehoorzaamheid aan Christus, ⁶ en gereed staan, zodra uw gehoorzaamheid volkomen is, alle ongehoorzaamheid te straffen.

Vraag 2

In de tekst hieronder zie je enkele geestelijke wapens genoemd.

Welke wapens hanteer jij in de geestelijke strijd?

En in welke zou je willen groeien om (meer) te gebruiken?

Hoe zou je elkaar daarin kunnen helpen?

Efeziërs 6:10-18

¹⁰ Ten slotte, zoek uw kracht in de Heer, in de kracht van zijn macht. ¹¹ Trek de wapenrusting van God aan om stand te kunnen houden tegen de listen van de duivel.

¹³ Neem daarom de wapens van God op om weerstand te kunnen bieden op de dag van het kwaad, en goed voorbereid stand te kunnen houden. ¹⁴ Houd stand met de waarheid als gordel om uw heupen, de gerechtigheid als harnas om uw borst, ¹⁵ de inzet voor het evangelie van de vrede als sandalen aan uw voeten, ¹⁶ en draag daarbij het geloof als schild waarmee u alle brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven. ¹⁷ Draag de verlossing als helm en Gods woord als zwaard, dat u van de Geest ontvangt. ¹⁸ Laat u bij het bidden leiden door de Geest, iedere keer dat u bidt; blijf waakzaam en bid voortdurend voor alle heiligen.

Over de Heilige Geest in ons, zegt **Romeinen 8:8-11** (Vertaling Groot Nieuws Bijbel):

⁹ Maar bij jullie is dat heel anders. Jullie laten je niet leiden door je slechte verlangens, maar door de heilige Geest. Want de heilige Geest is in jullie

gekomen. En je kunt alleen bij Christus horen als zijn Geest in je is. ¹⁰ Christus is in ons allemaal. De zonde zorgt er nog wel voor dat wij moeten sterven, maar de heilige Geest geeft ons het eeuwige leven. Want God ziet ons als goede mensen. ¹¹ God heeft Jezus Christus laten opstaan uit de dood. En God zal ook aan ons, sterfelijke mensen, het eeuwige leven geven. Dat weten we zeker, want zijn Geest is nu al in ons gekomen.

Vraag 3

Paulus brengt dat nieuwe, geestelijke leven in verband met de opstanding van Jezus. We hebben net Pasen gevierd, het feest van de opstanding. Niet alleen Christus is opgewekt maar ook wij met Hem. (Romeinen 6)

Waaruit merk je dat in het dagelijks leven? Door wat of wie laat jij je verlangens leiden? Gemakkelijk? Moeilijk? Waarom?

